18001649

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

PROVINCIE ZEELAND
AFD. SG AMBT.
AFD. TERMIJN pb - sta
DATUM 24 JAN 2018
DOC. NR.
ZAAK NR.
CLASSE

Voorzitter Provinciale Staten van Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

onderwerp	kenmerk	behandeld door	verzonden
Uitvoeringsnotitie jongerenparticipatie 2018	17029530	S.D. Wiersum +31 118 631113	24 JAN. 2018

Middelburg, 23 januari 2018

Geachte voorzitter,

Hierbij zenden wij u de Uitvoeringsnotitie jongerenparticipatie 2018. Wij verzoeken u deze notitie ter kennisname te brengen aan de leden van de commissie Economie.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlage: 1.

Uitvoeringsnotitie jongerenparticipatie 2018

Denkkracht jongeren benutten

Inleiding

De Provincie vindt het belangrijk dat jongeren leren meedenken en beslissen over hun Zeeland. Dit doen we door jongeren actief te betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal beleid. De Provincie Zeeland heeft daarvoor een netwerk (Jouw Zeeland) opgebouwd van jongeren in de leeftijd van 12 tot 23 jaar die actief meedenken en adviseren. Via Jouw Zeeland betrekken we jongeren bij het beleid, maar ook bij maatschappelijke discussies en evenementen.

Jongerenparticipatie wordt in de breedte van provinciale onderwerpen ingezet.

Waarom jongerenparticipatie?

De samenleving wordt steeds mondiger en dat vraagt om een andere rol van de overheid. Overheden zijn dan ook steeds meer faciliterend, regisserend en verbindend in plaats van dirigerend. Participatie, waaronder jongerenparticipatie, is hierbij een belangrijk instrument. Onder jongerenparticipatie verstaan we bij de Provincie Zeeland: het actief betrekken van jongeren bij beleidsontwikkeling door actief jongeren te raadplegen en om advies te vragen.

Jongerenparticipatie draagt er aan bij dat jongeren actieve, mondige burgers worden in de samenleving, dat ze hun mening kunnen uiten en inspraak hebben. Door deel te nemen aan verschillende Jouw Zeeland activiteiten ontwikkelen de jongeren hun persoonlijke vaardigheden en competenties en leveren ze een bijdrage aan de maatschappij. Daarnaast maken de jongeren kennis met wat de Provincie Zeeland doet en draagt het in algemene zin bij aan het opwekken van interesse in politiek en democratie.

Daarnaast zorgt participatie voor een betere aansluiting tussen provinciaal beleid, de leefwereld en de daadwerkelijke behoeften van jongeren. Jongeren kijken vaak op een andere, verfrissende manier naar de wereld. Dit is waardevol voor de provinciale organisatie om mee te nemen in het beleid en kan leiden tot betere beslissingen.

Het college vindt jongeren een belangrijke groep in de Zeeuwse samenleving. In het coalitieakkoord "Krachten bundelen" komen veel relevante thema's voor jongeren voorbij, waaronder jongeren en cultuur, jongeren en werkgelegenheid en het creëren van een aantrekkelijk leer- en werkomgeving voor jongeren.

Uit het coalitieakkoord:
*"Daarnaast wil de Provincie actief zijn in de Zeeuwse samenleving, ondernemers bezoeken, jongeren betrekken **(jongerenparticipatie)** en met inwoners ideeën ontwikkelen om de rol van de Provincie helderder te krijgen en te weten waar de maatschappelijke energie zit om zelf vraagstukken zelf aan te pakken."*

Hoe betrekken we jongeren bij de Provincie Zeeland?

Doelstelling van het jongerenparticipatiebeleid is om Zeeuwse jongeren in de leeftijd van 12-23 jaar te betrekken bij de ontwikkeling en uitvoering van provinciaal beleid. Dit doen we door op twee manieren jongeren te betrekken bij (beleids)thema's uit het coalitieakkoord en actuele ontwikkelingen:

1. Via jongerendenktank bijeenkomsten: deze organiseren we zelf of in samenwerking met andere organisaties of evenementen. De aanpak leidt tot concrete aanbevelingen. (zie bladzijde 3)
2. Via het faciliteren van een debatleerlijn.

Algemene doelstelling: Via bijeenkomsten, gastlessen, bezoeken van scholen aan de Provincie en debatten is het doel om 30 nieuwe Jouw Zeeland jongeren aan te trekken in 2018.

"Jongeren hebben net zoveel recht om over iets te praten als volwassenen. Jongeren praten anders dan volwassenen, ze denken meer out-of-the-box." (Elise, 17 jaar)

Vier beleidsthema's in 2018
Om de werkzaamheden van Jouw Zeeland in te kaderen is het voorstel om in 2018 vier beleidsthema's te behandelen. Dit kan door het thema als onderwerp in een jongerendebat onder te brengen of een denktankbijeenkomst te organiseren.

1. **Cultuur:**
   Cultuur is van belang voor een goed vestigingsklimaat en de leefbaarheid van Zeeland. Binnen het cultuurbeleid van de Provincie is specifiek aandacht voor de relatie tussen het cultuurbeleid en de Zeeuwse jongeren.

   Denktankbijeenkomsten:
   - Jongeren betrekken bij het Zeeuws cultureel erfgoed.
   - Zeeuwse themamusea gaan in gesprek met jongeren van Jouw Zeeland om ideeën op te doen ter stimulering van museumbezoek onder jongeren.
   - Vrijheid/Four Freedom Awards: jongeren actief maken rondom het thema vrijheid/respect/verdraagzaamheid: wat speelt er en hoe kunnen we jongeren bereiken? Wat zijn hun gedachten rondom het thema vrijheid? Uiteindelijk doel is om een kwaliteitsslag te maken.
   - Jongerenactiviteit uitreiking Four Freedom Awards (zoals in 2016 meet & greet laureaten).

2. **Energie en klimaat:**
   Hoe kan Zeeland overgaan op duurzame energiebronnen om te voldoen aan het Klimaatakkoord van Parijs? Hoe gaan we in Zeeland om met de gevolgen van de klimaatverandering? Vragen die gaan over de duurzame toekomst van Zeeland.

   Denktankbijeenkomst:
   - Good Planet Belgium: internationale uitwisseling met jongeren uit de Schelderegio. Educatief programma verdeeld over 5 dagen. Accent in Zeeland op innovatie in de watersector en ruimtelijk waterbeleid.
   - Bereikbaarheid delen (leefbaarheidsagenda: verbeteren bereikbaarheid & duurzaamheid): Wat vinden jongeren hier van? Zien ze mogelijkheden?

   Diversen:
   - Finding Roots: leidt jongeren op tot duurzame energieambassadeurs, gestart in 2017 loopt door in 2018.

3. **Natuur, natuurbranding & natuurbeleving:**

   Denktankbijeenkomst:
   - Natuurbeleving onder jongeren.
   - Implementatie natuurwet.

4. **Verkeersveiligheid:**
   - Deelname van jongeren aan overlegorgaan van het ROVZ (uitkomst van Provinciaal Jeugddebat november 2017).
   - De campagne ‘Er gaat meer kapot dan je scherm’ die is meebedacht door jongeren van Jouw Zeeland is eind 2017 gestart en loopt in 2018 door.
   - Bekijken of er mogelijkheden zijn om een grotere bijeenkomst rondom verkeersveiligheid te organiseren samen met het ROVZ

Overige onderwerpen:
Omgevingsvisie/leefbaarheidsagenda: woningbouw, detailhandelsagenda.
Openbaarvervoer/bereikbaarheid: nieuwe vervoersconcepten zodat studenten beter bediend kunnen worden.

Zoals eerder in deze Uitvoeringsnotitie is aangegeven worden de volgende manieren gebruikt om jongeren bij het beleid te betrekken:

1. Jongerendenktank Jouw Zeeland

Uitgangspunt is dat we jongeren betrekken bij zo concreet mogelijke zaken en onderwerpen die voor hen van belang zijn. Via de mail ontvangen jongeren een uitnodiging om deel te nemen. Deze worden ook via het Scalda, UCR, HZ en/of het middelbaar onderwijs verspreid. Jongeren schrijven zich in voor bijeenkomsten van Jouw Zeeland die hen aanspreken. Veel jongeren geven aan dit een grote pré te vinden. De onderwerpen van de bijeenkomsten komen deels ook weer terug in de debatten. Zo ontstaat een inhoudelijke lijn tussen de denktankbijeenkomsten en de debatleerlijn.

Doelstellingen jongerendenktank 2018

- **Jongerendenktank op locatie**
  In 2018 willen we meer bijeenkomsten op locatie gaan organiseren. Dat kan ook door Jouw Zeeland jongeren aan te laten sluiten bij een bijeenkomst, zodat ook de mening van jongeren naar voren komt.

- **Jonge ambassadeurs per school**
  We proberen komend jaar te gaan werken met Jouw Zeeland ambassadeurs. Een nauwere samenwerking met het Zeeuwse onderwijs is hierbij essentieel, bijvoorbeeld met maatschappijleerdocenten. Ideaal is per scholengemeenschap twee jongeren die ambassadeur willen zijn voor Jouw Zeeland. Zij kunnen dan jongeren werven voor bijeenkomsten en uitleg geven over Jouw Zeeland.

- **Samenwerking onderwijs**
  In 2018 proberen we de relatie met het onderwijs te versterken en slimmer samen te werken.

- **Gastlessen op scholen**
  Gastlessen verzorgen op scholen en dit combineren met promotie van Jouw Zeeland om het netwerk van jongeren uit te breiden. Gastlessen kunnen ook door collega's verzorgd worden.

2. Debatleerlijn

In de debatleerlijn worden jongeren getraind in debatteren. Doel is het ontwikkelen van debat- en spreekvaardigheidscompetenties van jongeren op alle niveaus. Dat doen we door verschillende subsidies te geven aan debatorganisaties (Nationale Jeugdraad, het Debatbureau), te faciliteren en mee te werken aan debatten in het provinciehuis. Het gaat veelal om debatten met een uitstroom naar nationaal en internationaal niveau. Het is een leerlijn die meerdere opleidingsniveaus voorziet (zowel Havo, VWO en VMBO).

Jongeren starten met een lokaal debat via deelname aan het Provinciaal Jeugddebat, Op Weg Naar het Lagerhuis. Vanuit deze lokale debatten kunnen jongeren doorstromen naar nationaal niveau en daar ervaring opdoen. Via het Model European Parliament of het WK debatteren krijgen jongeren zelfs de kans om op Europees niveau te debatteren.

Tijdens debatten komen provinciale onderwerpen aan de orde. De input die daaruit voortkomt kan weer worden meegenomen in provinciaal beleid. De jonge debaters worden daarnaast ook aangemoedigd deel te nemen aan Jouw Zeeland.

Van oud-leden krijgen we terug dat ze in hun vervolgstudie veel gehad hebben aan het spreken voor groepen en aan het debatteren over concrete onderwerpen.

Doelstelling debatleerlijn 2018

- Jouw Zeeland wil blijven inzetten op het ontwikkelen van debatvaardigheden van jongeren
- En op deze wijze ook jongeren te interesseren voor politiek en democratie

Welke debatten vinden er in 2018 plaats?

Zeeuws	**Nationaal**	**Internationaal**	*Wanneer*
Op Weg Naar het Lagerhuis (50 – 60 jongeren)	Winnende school naar Den Haag		*30 Januari 2018*
Model European Parliament (50 – 60 jongeren)	Den Haag	Steeds andere plek in Europa	*April*
World Schools Academy		WK debatteren	*Juni*
Het Zeeuws Debattoernooi, georganiseerd voor en door Zeeuwse jongeren (90 jongeren)			*Juni*
Provinciaal Jeugddebat (40 jongeren) in samenwerking met de Nationale Jeugd Raad (NJR)	12 deelnemers Nationaal Jeugddebat Den Haag 2e kamer		*November*
VMBO Debat (30 jongeren) in samenwerking met het Debatbureau			*November*

‘*’Lekker debatteren, er bestaat niks beters in het leven, althans, voor mij dan. En met mij een enorme groep jongeren. Wij houden van de politiek en houden van debatteren en dingen gedaan krijgen. Met dit jeugddebat kan dit allemaal. Je krijgt een probleemstelling, verdedigt je resolutie en, met goedkeuring van de Statenleden mag je je oplossingen echt uitvoeren. Dat is toch fantastisch, dat je als jongeren al een verschil kunt maken.” (Storm)*

"Naar mijn mening is de debatleerlijn een goed onderdeel van jongerenparticipatie. Hier wordt actief en breed gebruik van gemaakt." (Mark)

<u>Ontwikkelingen waar Jouw Zeeland een rol in speelt/ kan spelen:</u>

Terugkeer jongeren naar Zeeland

- Belangrijk is om aandacht te hebben voor de terugkeer van jongeren naar Zeeland. Uit onderzoek blijkt dat de kans op terugkeer naar Zeeland vergroot wordt als contact onderhouden wordt met jongeren die uit Zeeland zijn vertrokken. Daarom maken we oud-leden van Jouw Zeeland attent op de Zeeuwse Connectie. Een community voor mensen die een verbinding hebben met Zeeland en iets willen bijdragen aan de provincie.
- Debatlijn: onderwerp aantrekkelijk Zeeland, hoe behouden we jongeren en trekken we jongeren naar Zeeland

Maatschappelijke stages

Bij Stichting Welzijn Middelburg staat de vacature van Jouw Zeeland voor het vervullen van een maatschappelijke stage. In 2018 onderzoeken we hoe Jouw Zeeland een nog duidelijkere rol kan vervullen in het aanbieden van maatschappelijke stages en hoe dit nog meer bekendheid kan krijgen binnen de scholen.

Activiteitenbudget 2018

a.	**Jongerendenktank Jouw Zeeland** Hieruit zullen we het Werkbudget Jouw Zeeland activiteiten (o.a. organiseren van bijeenkomsten, inclusief catering van debatten) financieren.	**10.000**
b.	**Debatleerlijn** Hieruit zullen onder andere de activiteiten Op Weg Naar het Lagerhuis (VARA), Model European Parlement, Provinciaal Jeugddebat, World School's Academy: WK Debatteren, VMBO Debat en Zeeuws Debattoernooi worden gefinancierd.	**25.000**
c.	**Diversen** Hieruit zullen onder andere de Gadget Jouw Zeeland en de Proef app burgerparticipatie worden gefinancierd.	**10.000**
Totaal:		**45.000**